

PRESENTACIÓ DEL GCS A LES UNIVERSITATS DE LLEIDA I CASTELLÓ DE LA PLANA

I. El GCS a Lleida: taula rodona sobre l'aranès

El 22 de maig de 1992 es va fer un acte de presentació del GCS a la Universitat de Lleida, organitzat pel professor Amadeu Viana, amb la col·laboració del Departament de Català, i l'assistència de diversos professors i un bon nombre d'alumnes. F. Vallverdú i J. Torres van explicar l'origen, les finalitats i les més recents activitats del grup. A més, es va presentar la revista del grup i es van repartir diversos exemplars dels números 8 i 9 entre els interessats. La segona part va ser una taula rodona sobre «L'aranès: Occità dins l'Estat espanyol». Van ser ponents Miquel Pueyo (diputat al Parlament de Catalunya), Xavier Lamuela (professor de la Universitat de Lleida), Frederic Vergés (del Centre de Normalització de la Vall d'Aran) i Alain Viaut (de Bordeus). Moderava Francesc Vallverdú, president del Grup.

M. Pueyo fa un comentari a la situació legal pel que es refereix a l'aranès, des de l'article 3 de la Constitució Espanyola fins a la llei de l'Aran, passant per l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i la Llei de Normalització Lingüística de 1983.

X. Lamuela parla de les condicions en les quals es mou l'aranès i les possibilitats de promoció pràctica atenent el nombre de locutors. L'edició, per exemple, només pot ser subvencionada. Diferencia els aspectes pràctics dels simbòlics i patriòtics. Parla del plantejament econòmic, sòcio-econòmic, millor, per tal que l'aranès sigui llengua plena a la vall: emissions de ràdio i de televisió, encara que sigui a temps parcial, comportaran un notable increment dels costos dedicats a l'aranès... Els aranesos només poden ser plurilingües, o no ser aranesos (cas semblant al dels catalans).

F. Vergés explica les funcions del Centre de Normalització Lingüística, obert el curs 84-85. Exposa les tasques que du a terme, un mitjà de contrarestar la importància del català i del castellà a la vall. Amb els actuals recursos econòmics, però, el treball és insuficient, car no es pot arribar a fer ràdio i televisió, necessàries avui en dia per tal d'arribar a un mínim de normalitat d'usos d'una llengua en el món actual.

A. Viaut fa una exposició emmarcant l'aranès dins el context de l'occità en general i del gascò en particular. Fa notar que és l'únic territori occità on la llengua pròpia és oficial i té el suport de l'administració. A la resta, és quasi inimaginable, fins i tot per als propis occitans. Creu que fóra bo establir relacions entre la vall i la resta d'occitània, tant per als aranesos —que veurien créixer el seu espai cultural i lingüístic— com per a la resta d'occitans.

Després de les exposicions hi va haver mitja hora de col·loqui.

R.

II. El GCS a Castelló de la Plana: taula rodona sobre «60 anys de les Normes de Castelló»

El 30 d'octubre de 1992 va tenir lloc a la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana la presentació del Grup Català de Sociolingüística, amb la participació de Vicent Pitarch, Joaquim Torres i Francesc Vallverdú. Pitarch inicià l'acte, davant una nodrida representació del professorat, posant èmfasi en el caràcter independent del GCS. Torres resumí els objectius de la nostra entitat, en va fer una breu història i n'assenyalà les activitats principals. Va destacar també la lamentable pèrdua d'un dels membres fundadors de l'associació: Joan Fuster, recentment desaparegut. Finalment, Vallverdú, com a director de *Treballs de Sociolingüística Catalana*, va fer una breu història d'aquest anuari i en va destacar la continuïtat des de 1977.

A la tarda es va fer al local de Bancaixa una taula rodona amb el lema «60 anys de les Normes de Castelló: balanç i perspectives». Participaren en la taula rodona els següents membres del GCS: Joan Martí, actual rector de la Universitat Rovira i Virgili; Aina Moll, coordinadora de la Campanya per la Normalització Lingüística del Govern Balear; Vicent Pitarch, membre de l'IEC; i com a moderador va actuar Francesc Vallverdú, president del GCS. J. Martí inicià l'acte referint-se al I Congrés Internacional de la Llengua Catalana, iniciativa impulsada sobretot per mossèn Alcover, i comentà les diferents reaccions del Congrés, una de les quals fou la creació de l'Institut d'Estudis Catalans. A continuació prengué la paraula Aina Moll, que recordà que l'any 1932, quan es van aprovar les Normes de Castelló, era també l'any de la mort de mossèn Alcover, «l'apòstol de la llengua». Abans de morir, Alcover va decidir de continuar la publicació del diccionari amb l'ortografia de l'IEC, però el nom («català-valencià-balear») no el va canviar. Creu que si al 1936 no s'haguessin acceptat les Normes a tot arreu, més tard no s'hauria pogut aconseguir. Recordà també la importància del Secretariat del Diccionari durant els anys 50 i 60, durant els quals Sanchis Guarner va viure a Mallorca. Subratllà l'interès del Congrés de Cultura Catalana (1975) i concretament el seu àmbit de llengua i va dir que necessitem arribar a acords culturals entre les diferents comunitats territorials, amb uns programes comuns. I acabà recordant que a Mallorca també es trobava un moviment paral·lel al que es troba al País Valencià («valencià sí, català no»). A continuació va intervenir Vicent Pitarch, que recordà que el 1982 el Grup Català de Sociolingüística ja va fer un acte commemoratiu a Castelló. Segons ell, la proclamació de l'any 1932 va ser oportúníssima perquè, tal com ha dit Aina Moll, quatre anys més tard ja no s'hauria pogut fer. Sobre els actuals perills de recessió lingüística, alertà davant els plantejaments de les dretes valencianes i d'Unió Valenciana. Finalment, destacà que dels tretze estudis que s'han fet en els últims temps al País Valencià es dedueixen uns elements clarament desfavorables per a la normalització lingüística (l'edat i la densitat de població) i uns elements favorables (les actituds dels valencians, especialment dels joves). Acabades aquestes intervencions s'inicià un col·loqui entre els assistents que es va prolongar prop de tres quarts d'hora.

R.